

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2693/2020
28.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дарко Петричевић, адвокат у ..., против туженог НИС АД Нови Сад – Филијала Нови Београд, чији је пуномоћник Бранислав Грујић, адвокат у ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 829/18 од 06.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 28. јануара 2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 829/18 од 06.02.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1069/16 од 18.12.2017. године у I првом ставу изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено је, као незаконито, решење туженог бр. ... од ...2013. године, којим је тужиоцу отказан Уговор о раду бр. ... од ...2006. године и пратећи анекси, и обавезан је тужени да тужиоца врати на рад. У II ставу изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 315.750,00 динара, а у III ставу изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка преко досуђеног до траженог износа, за износ од 27.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 829/18 од 06.02.2019. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 1069/16 од 18.12.2017. године, у ставу првом и другом изреке, и обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по ревизији туженог, по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/2018 и 18/2020) и одлучио да ревизија туженог није основана.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревидент истиче да су нејасни и неразумљиви разлози побијане пресуде, чиме указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, што није законом предвиђен ревизијски разлог. Другостепена пресуда садржи јасну оцену битних жалбених навода, у складу са одредбама члана 396. став 1. и 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац је био запослен код туженог на неодређено време по Уговору о раду од 01.01.2006. године и Анексу уговора о раду од 17.09.2012. године, на пословима продавца – ... у регионалном центру Централна Србија, а Анексом уговора о раду од 15.01.2013. године распоређен је на послове референта за ... Побижаним решењем туженог бр. 07-9-3-6-43 од 27.02.2013. године, тужиоцу је отказан уговор о раду са пратећим анексима на основу члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду и члана 69, 70. и 71. Колективног уговора за НИС АД Нови Сад, због тога што је у време кад је обављао послове ... – ... на ..., формирао два ПДВ (готовинска) рачуна за купца „ББ“, на основу претходно одштампаних фискалних исечака дана 11.10.2012. године на вредност од 6.300,17 динара и дана 12.10.2012. године на вредност од 4.801,72 динара, при чему ни фискалне исечке ни готовинске рачуне није издао купцу, чиме је учинио повреду радне обавезе из члана 71. став 1. тачка 2. и тачка 17. Колективног уговора туженог. У образложењу решења је наведено да је менаџер малопродаје доставио предлог да се тужиоцу откаже уговор о раду због неправилности у раду утврђених извештајем Сектора за корпоративну заштиту бр. 118-12-714-1 од 15.10.2012. године, у ком извештају је наведено да су представници тог сектора током контроле бензинске станице ... 12.10.2012. године утврдили да је тужилац у цепу службене униформе имао два ПДВ рачуна за купца „ББ“, оба издата на основу фискалних рачуна издатих са његовог налога у вредности од 4.801,72 динара и 6.300,17 динара, док је у фиоци радног стола запосленог пронађено 6 фискалних рачуна из јуна и јула месеца 2012. године, да се накнадном анализом издатих ПДВ рачуна може закључити да се ПДВ рачуни на овој бензинској станици формирају и издају за „заинтересоване купце“ од стране појединих запослених, а да је прегледом записа сигурносних камера утврђено да има запослених који не поштују налоге надређених у вези са забраном издавања фиктивних ПДВ рачуна. У допуни извештаја Сектора за корпоративну заштиту од 18.12.2012. године, наведено је да је увидом у видео записе сигурносне камере која снима поступање касира, дана 11.10. и 12.10.2012. године, документовано да је тужилац, у време када на бензинској станици нема возила, нити купаца у продајном простору, штампао ПДВ рачуне за фирму „ББ“. У образложењу решења се даље наводи да су у поступку одређивања одговорности разматрани, осим наведеног извештаја и допуне извештаја, и следећи докази: видео записи сигурносних камера за дане 11.10. и 12.10.2012. године, ПДВ рачуни и фискални исечци издати са налога тужиоца 11.10.2012. године – фискални исечак бр. 214111 и 12.10.2012. године – фискални исечак бр. 214418 и изјава тужиоца. Тужиоцу је дана 01.02.2013. године достављено

упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, у коме је наведено да је тужилац учинио повреду радне обавезе из члана 71. став 1. тачка 2. и тачка 17. Колективног уговора, тако што је формирао два лажна ПДВ (готовинска) рачуна, издата на основу фискалних рачуна, на вредност од 4.801,72 динара и 6.300,17 динара. Као докази за повреду радне обавезе које се тужиоцу стављају на терет, у упозорењу су наведени: извештај Сектора за корпоративну заштиту бр. 118/12-714-1 од 15.10.2012. године, са допуном од 18.12.2012. године, видео запис са сигурносне камере од дана 11. и 12.10.2012. године, ПДВ рачуни, изјава ВВ. Решење о отказу и упозорење од 29.01.2013. године донети су од стране директора функције за организациона питања ГГ, који је овлашћен за доношење ових акта на основу овлашћења генералног директора туженог број 01/10751 од 28.08.2012. године.

Другостепени суд је након одржане расправе закључио да није наступила преклузија могућности туженог да тужиоцу откаже уговор о раду, јер до дана доношења решења о отказу уговора о раду – 27.02.2013. године, није протекло ни субјективни ни објективни рок прописан одредбом члана 184. став 1. Закона о раду (радња тужиоца које су основ за давање отказа предузете су 11.10. и 12.10.2012. године) због чега је по оцени другостепеног суда погрешна оцена првостепеног суда да је наступила застарелост отказног поступка.

Међутим, другостепени суд налази да је побијано решење туженог о отказу уговора о раду незаконито из разлога што је тужиоцу у поступку давања отказа повређено право на одбрану. Овај закључак другостепеног суда је правилан.

Према утврђеним чињеницама, тужени је у упозорењу о постојању разлога за отказ које је доставио тужиоцу на изјашњење, због повреде радне обавезе из члана 71. став 1. тачка 2. и тачка 17. Колективног уговора, само назначио доказе који указују да су се стекли услови за отказ, али те доказе није доставио тужиоцу уз упозорење, при чему је на тим доказима заснован закључак туженог послодавца о постојању повреде радне обавезе. Побијано решење туженог о отказу уговора о раду је незаконито, због повреде права на одбрану тужиоца у поступку давања отказа.

Послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе (члан 179. став 2. Закона о раду), у за то прописаном поступку, који подразумева и достављање писаног упозорења о постојању разлога за отказ уговора о раду, уз остављање рока запосленом за изјашњење на наводе из упозорења (члан 180. Закона о раду), пре доношења решења о отказу. У упозорењу је послодавац дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ, и рок за давање одговора на упозорење. Управо из такве законске одредбе произилази да је сврха упозорења да остави могућност запосленом да побија и наводе и доказе којима се доказују наводи о учињеној повреди радне обавезе. Када су докази само побројани, а нису достављени у прилогу упозорења, нити је запосленом омогућено да се упозна са њиховим садржајем и о њима изјасни у року остављеном за давање одговора на упозорење, тада је онемогућено остваривање сврхе упозорења, односно сама одбрана запосленог који се упозорава на могућност изрицања најтеже санкције за повреду радне обавезе.

Упозорење о постојању разлога за отказ се може искористити у оквиру рока застарелости из члана 184. Закона о раду. Стога нису од значаја наводи ревидента да је и раније, 09.07.2012. године, упозоравао тужиоца за исту повреду радне обавезе.

Према изнетом, Врховни касациони суд је становишта да је недостављањем доказа на које се послодавац позива у упозорењу запосленом, који указују на то да су се стекли услови за отказ, запосленом ускраћено право на одбрану оспоравањем доказа, чиме је и сврха упозорења онемогућена, што чини незаконитим решење о отказу које је уследило. Последица тога је поништај решења о отказу, и обавеза послодавца да запосленог врати на рад, сагласно одредби члана 191. став 1. Закона о раду, о чему је побијаном пресудом правилно одлучено.

Из изнетих разлога је Врховни касациони суд одбио ревизију туженог као неосновану, по одредби члана 414. Закона о парничном поступку.

Одговор на ревизију није радња потребна за одлучивање о ревизији, у смислу одредбе члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, те је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић